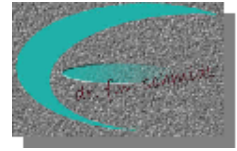

Histo-visie

Markante gebouwen

Inleiding

Hasselt kent een aantal markante gebouwen. In de komende nummers worden ze eens nader bekeken.

Het Raadhuis

Het Raadhuis is in twee fasen opgetrokken. Wanneer men tegenover de ingang gaat staat, is dat nog altijd te zien. Het oudste deel is het westelijk deel. Dit dateert uit de vijftiende eeuw. Het jongste deel is uit de zestiende eeuw. Zoals gezegd valt de scheiding duidelijk op. Inwendig scheidt een dikke muur de beide gedeeltes. De bouwmaterialen zijn zandsteen en baksteen. In het oostelijk deel treft men een suggestie van de speklagen aan. Het werk van de steenhouwer is duidelijk te bespeuren. Hier en daar ziet men zijn merkteken. Het oostelijk deel (het latere wijnhuis) is sierlijker en doet rijker aan. Mogelijk zegt dat iets over de toegenomen wel-

vaart. Voor de ingang stond vroeger het schavot en de kaak. Hier werd bijvoorbeeld de mattenmaker Hendrik Slag door onthoofding terechtgesteld. Hij had zijn broer Berend met een mes in de bil gestoken en laten doodbloeden. Omdat Hendrik berouw toonde, werd hij uiteindelijk toch nog begünstigd. Zijn lijk hoefde niet na de onthoofding - zoals gebruikelijk was - aan de galg te hangen.

Het stadsbestuur stond toe dat hij in plaats van opgehangen te worden, buiten de stad op het galgenveld in een kist begraven mocht worden. De ermee gepaard gaande kosten en de kosten voor de terechtstelling moest hij in ruil voor deze verleende gunsten uit eigen zak betalen. In 1582 werd het Raadhuis grondig geplunderd.

En meer dan 100 jaar later vond op de trappen en de aanpalende kamers een oproer plaats (1706). Hier gingen beroemde figuren naar binnen (Maurits, Lodewijk Napoleon), maar ook schurken zoals Gerrit Ludgers van Oldenhove (2 mijlen boven Groningen). Hij werd in 1571 gearresteerd, omdat hij en zijn kompanen er de gewoonte van hadden gemaakt om kerken leeg te roven.

Kamer voor de
gevangenen

De Herderin

De Herderin staat in het centrum van de stad. Niet alleen het geografisch middelpunt, maar ook het economische en politieke centrum. Hier werd de weekmarkt en de jaarmarkt gehouden. Om de markt heen stonden ook de herbergen. Met als ontmoetingspunten de Zon en de Herderin (voorheen Het Roohert)

Bronnen:

met als eigenaar dominee Spies, die de herberg onderhands in 1727 had gekocht van de diaconie. Hier vluchtte in 1787 ook een aantal patriotten naar binnen. Zij hadden op een zondag eerst bij een plaatselijke bakker nogal wat opschudding veroorzaakt, omdat ze gevraagd hadden naar patriottische timpen. De bakker had toen geantwoord, dat hij alleen Hasselter timpen verkocht. De vrijcorpsleden hadden vervolgens hun sabels getrokken. Te hulp geschoten Hasselternaren bekogelden hen echter zodanig met stenen, dat zij wel op de vlucht moesten slaan. Een drietal dacht een veilige plek binnen de herberg gevonden te hebben. In diezelfde herberg riep een paar jaar eerder de Zwollenaar Hendrik Willem Huyer nadat hij eerst een hele fles wijn naar binnen had geslagen "Vivat Cappel-le". Dat die kreten niet gewaardeerd werden bleek wel uit het feit dat hij onder groep van "vivat Oranje en het vrijcorps in de geute" een veilige toevlucht moest zoeken. Niet ver van de markt af stonden herbergen zoals: De Witte Zwaan, Het Witte Kruis en de Groninger Toren. Laatstgenoemde naam is niet zo vreemd. Langs Hasselt liep één van de eerste postwag routes

van Nederland. Beginnend in Groningen ging de route over Meppel naar Hasselt. Daar moesten de passagiers in de trekschuit richting Kampen stappen om daar vervolgens weer in de postwagen naar Amersfoort plaats te nemen. Er werd daarbij veel van het uithoudingsvermogen van de passagier gevergd. De tocht duurde namelijk zo'n 33 uur en ging over lang niet altijd geplaveide wegen. Bovendien was ze nogal prijzig. Voor een enkele reis Groningen Amersfoort moest bijna acht gulden worden neergeteld (= 4% van een gemiddeld jaarincome). De koets reed daarbij door de Venenpoort via de Hoogstraat de stad binnen.

Meer over de historie van Hasselt weten of zien

www.schmidtplanet.info